

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมไทยเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม ครอบครัวไทยมีการเปลี่ยนแปลงจากครอบครัวขยาย (extended family) ที่มี ปู่ ย่า ตา ยาย พี่ ป้า น้า อา อยู่ใกล้ชิดกัน มาเป็นครอบครัวเดี่ยว (nuclear family) โดยแยกบ้านมาอยู่เพียงพ่อแม่ลูกเท่านั้น ดังนั้นพ่อแม่จึงมีบทบาทสำคัญที่สุดในการเลี้ยงดูลูก ครอบครัวจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการหล่อหลอมจริยธรรม คุณธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนทัศนคติต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นในครอบครัวแล้วถ่ายทอดสู่เด็ก เปรียบเสมือนภูมิคุ้มกันที่เป็นพื้นฐานติดอยู่ในความรู้สึก สร้างเป็นทัศนคติของคนคนนั้นที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต (เสาวภา เบญจพันธ์ทวี, 2540, น. 16) ด้วยเหตุที่ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมสถาบันแรกที่คนทุกคนจะต้องอยู่ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเป็นสถาบันที่มีความใกล้ชิดและผูกพันกับคนเรายาวนานที่สุด จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นสถาบันที่เราเกี่ยวข้องกับตั้งแต่เกิดจนตาย (นวลฉวี ประเสริฐสุข, 2558) และเป็นสถาบันทางสังคมแห่งแรกของมนุษย์ที่มีอิทธิพลต่อเรื่องเพศ ทำให้พ่อแม่เป็นบุคคลแรกที่เป็นแหล่งแรกในการให้ความรู้เรื่องเพศกับลูก เป็นแบบอย่างในการอบรมสั่งสอน การให้แนวทาง หรือคำแนะนำต่างๆ เกี่ยวข้องในการสื่อสารเรื่องเพศ การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวมีผลต่อบุคลิกภาพ ทัศนคติ ค่านิยมและพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัว รวมทั้งวิถีชีวิตของสมาชิกในครอบครัวที่ต่างมีอิทธิพลต่อกันและกัน ทำให้ลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัวมีลักษณะที่เด่นเฉพาะกว่าสถาบันอื่นๆ ในสังคม กล่าวคือครอบครัวเป็นกลุ่มทางสังคมขนาดเล็ก มีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวอย่างลึกซึ้งและแน่นแฟ้น (สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, 2550, น. 172)

การสื่อสารของแต่ละครอบครัวจะเป็นในลักษณะของการติดต่อสื่อสารระหว่างพ่อแม่และบุตร เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยเป็นการให้ความรู้แก่บุตรในเรื่องต่างๆ เปิดโอกาสให้บุตรได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของบุตร รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในครอบครัว การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ และเป็นสื่อกลางระหว่างบุคคลที่ช่วยสร้างความเข้าใจอันดี ส่งผลให้เกิดความร่วมมือในการประกอบกิจกรรมต่างๆ การสื่อสารในครอบครัวมีหลายรูปแบบด้วยกัน ซึ่งแต่ละครอบครัวอาจเลือกใช้แตกต่างกัน นอกจากนั้นยังได้รับอิทธิพลจากสังคมภายนอก เช่น สื่อมวลชน เพื่อน โรงเรียน ที่ทำงาน เป็นต้น สามารถส่งผลต่อการสื่อสารในครอบครัวได้ เช่น การเปรียบเทียบลูกของตนกับลูกของคนอื่นในเรื่องต่างๆ ยิ่งไปกว่านั้นแรงกดดันจากปัญหาต่างๆ ทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ การทำงาน การว่างงาน โรคภัยไข้เจ็บ การหย่าร้าง การแยกกันอยู่ การทำผิดกฎหมาย การเสียชีวิตของคนในครอบครัว การติดยาเสพติดหรือของมีมึนเมา ล้วนเป็นสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ในครอบครัวได้ (วุฒิสักดิ์ แต่งเหลือ, 2547, น. 43) ส่วนการเลี้ยงดูเด็กในแต่ละครอบครัวจะมีหลายรูปแบบด้วยกันที่แตกต่างกันไป (อรชума พุ่มสวัสดิ์, 2539, น. 9-10) การพูดจាកันในครอบครัวเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแทบตลอดเวลาบางครั้งก็ฟังรู้เรื่อง บางครั้งก็ไม่เข้าใจในสิ่งที่อีกฝ่ายหนึ่งพูดบ้าง การพูดจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการสื่อสารซึ่งกันและกัน เพื่อดำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพแห่งรัก ต้องมีความอดทนและรู้จักให้อภัยกันในระหว่างผู้ฟังและผู้พูด และสิ่ง

สำคัญคือการสื่อสารกันในเรื่องความรัก (ขุมาภรณ์ ฝาชัยภูมิ, 2559) แต่พบว่า พ่อแม่ยังมีการสื่อสารเรื่องเพศกับลูกน้อย เพราะสังคมมีแนวความคิดความเชื่อที่ว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ไม่สมควรที่จะเปิดเผย ทำให้พ่อแม่ยังอายที่จะพูดคุย ไม่รู้จะเริ่มอย่างไรและเริ่มเมื่อไหร่ จะใช้วิธีการพูดคุยโดยตรงหรือใช้การพูดคุยทางอ้อม ส่งผลทำให้ลูกขาดความรู้ความเข้าใจ จึงนำไปสู่พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม (กุลกานต์ อภิวัตน์ลังการ, บุญเสริม หุตะแพทย์ และ ประกายรัตน์ ภัทรธิตี, 2551) ซึ่งวัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลง เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ อันเป็นผลมาจากการเจริญเติบโตและพัฒนาการที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น โดยการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกายและอารมณ์ ทั้งวัยรุ่นหญิงและวัยรุ่นชายนั้นจะมีความแตกต่างกัน (เกื้อ วงศ์บุญสิน, สุวานี สุรเสียงสงข์, จินตนา เพชรานนท์, ปรียา มิตรานนท์ และ กิตติ ลิ้มสกุล, 2546) ทำให้ต้องปรับตัวกับสภาพร่างกายที่เปลี่ยนไป มีอารมณ์อ่อนไหว เปลี่ยนแปลงง่าย เป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง สับสนในบทบาทตัวเอง ระหว่างการเป็นเด็กกับผู้ใหญ่และเพื่อน มีอิทธิพลสูงต่อความคิด นอกจากนี้ช่วงวัย 15 – 25 ปี ยังให้ความสนใจในเรื่องเพศเป็นอย่างมาก (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2558)

วัยรุ่นจะมีพฤติกรรมการเรียนรู้เรื่องเพศด้วยตัวเอง จึงเกิดการค้นหาเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองจากการอ่านหนังสือการ์ตูนลามกและสื่อลามกต่างๆ เกิดการลอกเลียนแบบที่ไม่เหมาะสม ซึ่งสื่อเหล่านั้นมีการแสดงถึงพฤติกรรมทางเพศที่เกินความเหมาะสม ทำให้เยาวชนได้รับการเรียนรู้ที่ไม่ถูกต้อง บางอย่างเกินกว่าวัยที่ควรจะได้รับรู้ ส่งผลให้เกิดปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน จากข้อมูลของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า ในปี พ.ศ. 2551 - 2555 แต่ละปีจะมีจำนวนเยาวชนที่คลอดบุตรเพิ่มขึ้น ซึ่งในจำนวนนี้เป็นเยาวชนที่มีอายุน้อยกว่า 15 ปี มีการตั้งครรภ์ จำนวน 2,745 คน เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 3,707 คน สะท้อนให้เห็นพฤติกรรมมีการมีเพศสัมพันธ์มากขึ้นและเป็นการมีเพศสัมพันธ์แบบขาดความรับผิดชอบ ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ การตั้งครรภ์อันไม่พึงประสงค์ รวมถึงการขาดโอกาสทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการขาดความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศ การขาดเจตคติ และขาดทักษะในการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องเพศหรือสิ่งแวดล้อม มีส่วนทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมเสี่ยงได้ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2558) ทำให้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อวัยรุ่น ครอบครัว สังคมและประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง โดยเฉพาะวัยรุ่นจะได้รับผลกระทบทั้งทางด้านร่างกาย สังคม จิตใจและจิตวิญญาณอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (พิมลวรรณ อิศรภักดี, 2545)

จากข้อมูลการสำรวจพฤติกรรมมีการมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิดในการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มนักเรียนประเทศไทย โดยสำนักกระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขใน พ.ศ. 2556 แนวโน้มการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นทั้งเพศชายและหญิงค่อยๆเพิ่มขึ้นในช่วง พ.ศ. 2547 เรื่อยมาจนสูงที่สุดใน พ.ศ. 2554 หลังจากนั้นลดลงมาอยู่ในระดับที่ค่อนข้างคงที่ตั้งแต่ พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2558) ส่วนอัตราการคลอดในวัยรุ่นของประเทศไทยนั้นเริ่มมีอัตราการเพิ่มสูงขึ้น

อย่างเป็นชัดในระหว่าง พ.ศ. 2543 - 2555 โดยอัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 15 - 19 ปี ต่อประชากรหญิงอายุ 15 - 19 ปี 1,000 คนเพิ่มจาก 31.1 เป็น 53.4 ส่วนอัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 10 - 14 ปี ต่อประชากรหญิงอายุ 10 - 14 ปี 1,000 คน เพิ่มจาก 0.5 เป็น 1.8 หลังจากนั้น ในระหว่าง พ.ศ. 2556 - 2558 อัตราการคลอดในวัยรุ่นทั้ง 2 กลุ่มอายุมีแนวโน้มลดลงเท่ากับ 44.8 ต่อประชากรหญิงอายุ 15 - 19 ปี 1,000 คน และ 1.5 ต่อประชากรหญิงอายุ 10 - 14 ปี 1,000 คน ใน พ.ศ. 2558 นอกจากนี้สถานการณ์การคลอดซ้ำในวัยรุ่นยังคงอยู่ในระดับสูง โดยอัตราการคลอดซ้ำในหญิงอายุ 15-19 ปีมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในระยะ 5 ปีที่ผ่านมาเท่ากับร้อยละ 11.3, 11.8, 11.9, 12.5 และ 12.8 ในช่วง พ.ศ. 2553 - 2557 ตามลำดับ ส่วนใน พ.ศ. 2558 อัตราการคลอดซ้ำในหญิงอายุ 15 - 19 ปี ลดลงเล็กน้อย เท่ากับร้อยละ 12.5 (สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2558) และจากข้อมูลด้านการใช้ถุงยางอนามัย พบว่าวัยรุ่นมีการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในระดับต่ำ พฤติกรรมเสี่ยงเหล่านี้ส่งผลให้เกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อมการป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นและเยาวชน รวมทั้งการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย สาเหตุส่วนใหญ่มาจากปัญหาภายในครอบครัว และปัญหาขาดความรู้ในเรื่องเพศศึกษา ปัญหาสื่อที่ช่วยต่อการมีเพศสัมพันธ์ ตลอดจนค่านิยมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลง (สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค, 2555) หากวัยรุ่นได้รับการพูดคุยเรื่องพฤติกรรมทางเพศที่ถูกต้องเหมาะสม จะส่งผลทำให้วัยรุ่นแก้ปัญหาเกี่ยวกับความรักได้ดีกว่าวัยรุ่นที่ครอบครัวปิดกั้น เพราะการสื่อสารกันในครอบครัวสามารถสร้างทักษะในการคบเพื่อนต่างเพศแก่วัยรุ่น ทำให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองในเรื่องของความรักซึ่งอาจก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ แต่การสื่อสารภายในครอบครัวเกี่ยวกับพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น กลับเป็นสิ่งที่หลายครอบครัวละเลยและไม่ได้ให้ความรู้และความเข้าใจที่ดีแก่บุตรหลาน ทั้งๆที่เรื่องพฤติกรรมที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นเรื่องสำคัญอย่างมากของวัยรุ่น (วารางคณา รัชตะวรรณ, 2545) ซึ่งปัจจัยหลักในการพัฒนาสังคม คือ การพัฒนาเยาวชน เพราะการพัฒนาเยาวชนเปรียบเสมือนการสร้างครอบครัวตัวอย่างเช่น การอบรม การสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการสร้าง ความร่วมมือในระหว่างสมาชิกกันเองเพื่อก้าวเข้าสู่การขยายตัวไปในกลุ่มใหญ่ของสังคมโดยรวม การพัฒนาเยาวชนไม่ได้หมายความว่าต้องมีกระบวนการการเรียนการสอนเหมือนในสถาบัน การศึกษาที่กำหนดมาตรฐานความรู้ หรือวิธีการทางเทคนิค แต่ควรเป็นการเรียนการสอนผ่านวัฒนธรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะ วิธีคิดและการปรับตัวด้วยตนเอง ประกอบกับการส่งเสริมให้เยาวชนมีทัศนคติ ความเข้าใจความสัมพันธ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคมตนเองและสังคมอื่นๆ กับการดำเนินชีวิตในอนาคต

เมื่อก้าวถึงวัยรุ่นในครอบครัว วัยรุ่นในครอบครัวที่นับถือศาสนาอิสลามในภาคใต้ตอนล่าง มีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามเป็นจำนวนมากปัจจุบันพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 3,650,804 คน ซึ่งแยกเป็นประชากรชาย 1,798,823 คน และประชากรหญิง 1,851,981 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ 70.99 นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 28.10 นับถือศาสนาพุทธ และอีกร้อยละ 0.91 นับถือศาสนาอื่นๆ (คริสต์/ฮินดู) ซึ่งประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ประกอบด้วยจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส โดยมีประชากรรวม 1.95 ล้านคน ส่วนใหญ่ร้อยละ 83 นับถือศาสนาอิสลาม (สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน, 2557) และจังหวัดที่มีประชากรนับถือศาสนาอิสลามมากที่สุด คือ จังหวัดนราธิวาส รองลงมา

จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส ทำให้พื้นที่ดังกล่าว มีครอบครัวที่เป็นชาวไทยมุสลิมที่นับถือศาสนาอิสลามเป็นจำนวนมาก ซึ่งครอบครัวอิสลาม เป็นครอบครัวที่ดีจำเป็นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความอบอุ่น ความรัก ความเมตตาที่พึงมีต่อกัน มิใช่ว่าการตกลงใจอยู่ร่วมเป็นครอบครัวเดียวกันนั้น เพื่อสนองความเรียกร้องตามธรรมชาติที่เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์และความผูกพันของสามีภรรยา ซึ่งนับว่าสูงส่งและมีค่าควรแก่การรักษา ยิ่งเปรียบได้กับความรักความผูกพันของบุคคลหนึ่งที่มีต่อชีวิตของเขาเอง ศาสนาอิสลามจึงยึดมั่นในหลักการศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด การสอนเรื่องเพศสัมพันธ์ตามหลักศาสนาต้องระมัดระวัง ถึงแม้ไม่มีการห้ามไม่ให้พูดถึง แต่จะสื่อสารอย่างไรไม่ให้เป็นการชักจูงให้เยาวชนกระทำในสิ่งต้องห้าม และนำหลักศาสนาไปใช้ในการดำเนินชีวิต แต่ปัจจุบันสังคมตระหนักเรื่องศาสนาน้อยลงไม่เข้าใจหลักการศาสนาทำให้วัยรุ่นมุสลิมกระทำผิดหลักศาสนามากขึ้นมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เกิดการตั้งท้องแบบไม่พึงประสงค์และเป็นแม่วัยรุ่นเพิ่มมากขึ้น (ประเสริฐ มะหะหมัด, 2559) ปัญหาด้านการสื่อสารระหว่างกันภายในครอบครัว เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด แต่มักถูกมองข้ามมากที่สุดเช่นกัน โดยส่วนใหญ่ผู้คนมักมองว่าการสื่อสารเป็นเรื่องปกติธรรมดา ที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกวัน แต่โดยแท้จริงแล้ววัยรุ่นไม่มีที่ปรึกษาและไม่กล้าพูดคุยเรื่องเพศกับพ่อแม่ผู้ปกครอง แต่หากวัยรุ่นได้รับข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ก็จะเกิดความเชื่อและปฏิบัติตนที่ผิดพลาดและ ไม่เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นรวมทั้งสัมพันธ์ภาพในครอบครัวด้วย (สำนักงานอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2558)

จากข้อมูลการคลอดของสตรีวัยรุ่นในจังหวัดปัตตานี พบว่าในปี พ.ศ. 2553 มีหญิงตั้งครรภ์และคลอดบุตรในขณะที่มีอายุ 15 - 19 ปี จำนวน 1,148 คน และในปี พ.ศ. 2556 พบว่าจำนวนการคลอดของสตรีวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์เพิ่มขึ้นเป็น 1,313 คน (สำนักอนามัยเจริญพันธุ์ ทีมศูนย์อนามัยที่ 1 - 12 และมหาวิทยาลัยมหิดล, 2556) โดยจังหวัดปัตตานีมีประชากรทั้งสิ้น 689,474 คน ประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดปัตตานีนับถือศาสนาอิสลาม จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าจำนวน 599,382 คน คิดเป็นร้อยละ 86.25 รองลงมาคือศาสนาพุทธ จำนวน 96,028 คน คิดเป็นร้อยละ 13.70 และนับถือศาสนาคริสต์/อื่นๆ จำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 0.05 อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่ที่ประชากรนับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่มากที่สุดในจังหวัดปัตตานี จำนวน 102,333 คน (สำนักงานจังหวัดปัตตานี, 2558) ประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามมีความเชื่อและหลักปฏิบัติตามศาสนาที่ค่อนข้างเคร่งครัดมีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตมาลาญที่โดดเด่น ครอบคลุมถึงจารีตประเพณีที่สั่งสมและสืบสานต่อกันมาจนกลายเป็นอัตลักษณ์เฉพาะกลุ่ม ตลอดจนเป็นสิ่งที่มีพบเห็นได้เป็นปกติในวิถีชีวิตของกลุ่มชนชั้น ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้จากการแต่งกาย อาหารการกิน การละเล่น งานรื่นเริง การประดิษฐ์และหัตถกรรม ประเพณีเกี่ยวเนื่องด้วยศาสนาและคติความเชื่อ การประกอบอาชีพ การสร้างที่พักอาศัย ภาษาและวรรณกรรม เป็นต้น (อาลี เสือสมิง, 2554) สำหรับวัยรุ่นมุสลิมในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) นั้นเป็นมุสลิมกลุ่มหนึ่งที่มีอัตลักษณ์ของตน ไม่ว่าจะเรื่องของ การนับถือศาสนา วิถีชีวิต วัฒนธรรมที่แตกต่างจากวัยรุ่นทั่วไป ซึ่งในขณะที่ความเชื่อและภูมิหลังของมุสลิมนั้นมีหลักปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งในหลักศาสนาอิสลามยอมรับความต้องการทางเพศโดยเฉพาะของฝ่ายชาย แต่อิสลามก็ควบคุมความต้องการนั้นให้อยู่ในทางที่ถูกที่ควรคือ การแต่งงาน ไม่ใช่ไปหาความสุขทางเพศกับหญิงอื่นที่มีใจภรรยาของตนเอง ซึ่งในศาสนาอิสลามถือว่า การมีเพศสัมพันธ์ทางเพศระหว่างชายหญิงโดยผ่านการแต่งงานกันแล้ว ระหว่างชาย

หญิงอย่างถูกต้องตามหลักศาสนา ก็จะเป็นสิ่งที่น่ายินดีและถูกต้อง ยิ่งกว่านั้นชีวิตของหนุ่มสาวที่ได้ผ่านการแต่งงานจะถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของสถาบันครอบครัวที่ดี อิสลามจึงถือว่าโดยสิทธิ์ขั้นพื้นฐานของมนุษย์แล้วนั้นสตรีย่อมมีฐานะที่ทัดเทียมกันกับบุรุษเพศ และอิสลามถือว่าสัมพันธ์ภาพระหว่างสองเพศดังกล่าว ควรต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเอื้ออาทร ความห่วงใย ความรักและโอบอ้อมอารีที่อยู่ในกรอบของศาสนา ต่างฝ่ายต่างปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุดเพื่อรังสรรค์ จรรโลงสังคมที่เปี่ยมสุข ครอบครัว คือ เสาหลักที่ค้ำจุนการพัฒนาสังคม การแต่งงานและใช้ชีวิตฉันสามีภรรยา คือ มาตรการหลักในการเสริมสร้างครอบครัวอันอบอุ่น (ปริญญา ประหยัดทรัพย์, 2558)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า จังหวัดปัตตานีเป็นพื้นที่ซึ่งมีประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่หนึ่งที่อยู่ในเขตเมือง โดยการสื่อสารภายในครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญ หากครอบครัวมีการสื่อสารที่ไม่เหมาะสมอาจก่อให้เกิดปัญหาในครอบครัวได้ แต่ในทางกลับกัน การสื่อสารที่มีคุณภาพนั้น อาจเป็นหนทางหนึ่งในการแก้ปัญหาให้กับครอบครัวได้ โดยเฉพาะปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่น ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพราะเป็นปัญหาของครอบครัวและปัญหาของสังคมที่ต้องร่วมกันช่วยแก้ไขปัญหา เพื่อป้องกันการเกิดเหตุร้ายต่างๆกับวัยรุ่นที่อยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง และการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวค่อนข้างที่จะน้อย จึงเห็นความสำคัญว่า การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวกับวัยรุ่นเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อป้องกันการเกิดเหตุ และสิ่งสำคัญสำหรับการสื่อสารเรื่องเพศในวัยรุ่น คือ ครอบครัว เพราะครอบครัวเป็นสังคมที่มีความใกล้ชิดกับวัยรุ่นมากที่สุด หากมีการสื่อสารเรื่องเพศอย่างถูกต้องและเข้าใจ จะทำให้การสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวกับวัยรุ่น ไม่ใช่เรื่องยากและเป็นแหล่งที่วัยรุ่นไว้วางใจที่จะปรึกษาเรื่องราวต่างๆกับบุคคลในครอบครัวได้ และปัญหาวัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม กำลังเป็นปัญหาใหญ่ที่ทุกคนในสังคมต้องช่วยกันแก้ไข โดยทั่วไปสังคมไทยยังเห็นเรื่องเพศเป็นเรื่องที่น่าอาย ไม่ควรที่จะนำมาพูดคุยกันอย่างเปิดเผย ส่งผลให้วัยรุ่นขาดความรู้และการชี้แนะที่ถูกต้องในเรื่องพฤติกรรมทางเพศ เพื่อลดปัญหาที่จะตามมาจากการมีเพศสัมพันธ์ เมื่อยังไม่ถึงเวลาอันควรของวัยรุ่น ไม่ว่าจะเป็นการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ การทำแท้ง การติดโรคทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น รวมทั้งสถาบันครอบครัวถือเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการช่วยลดปัญหาเหล่านี้ลงได้ หากพ่อแม่ผู้ปกครองให้การดูแลเอาใจใส่ในการเลี้ยงดูลูกๆ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาในเรื่องเพศอย่างเหมาะสม เพื่อไม่ให้เด็กๆออกนอกกรอบนอกทางได้ (จิรารัตน์ พร้อมมูล, 2548)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่องการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิม จังหวัดปัตตานี สถานการณ์ปัจจัยและอุปสรรค ที่มีต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิม ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของครอบครัวและความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ในการพูดคุยกันภายในครอบครัวที่มีความเข้าใจกันและมีความสุขในครอบครัว เนื่องจากการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัว โดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครองกับลูกนั้น มีความจำเป็นและเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน ควรสื่อสารกับวัยรุ่น แม้ว่าอาจมีอุปสรรคบ้าง เพราะปัจจุบันนี้วัยรุ่นประสบปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ การถูกล่วงละเมิดทางเพศเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งมีการแพร่ระบาดของโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ต่างๆอีกด้วย ดังนั้นการสร้างความตระหนักในปัญหาดังกล่าว ควรมีการเริ่มที่ครอบครัว เนื่องจากเป็นสถาบันหลักทางสังคมที่สำคัญที่สุด

และมีความใกล้ชิดกับวัยรุ่นมากที่สุด โดยที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง จะเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและพฤติกรรมของวัยรุ่น มีบทบาทในการสร้างภูมิคุ้มกันเรื่องเพศให้กับวัยรุ่น ดังนั้นการพูดคุยเรื่องเพศในครอบครัว จึงมุ่งหวังให้พ่อแม่ ผู้ปกครองสามารถพูดคุยเรื่องเพศกับวัยรุ่นได้ และส่งผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมและปลอดภัย

คำถามการวิจัย

1. สถานการณ์การสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นมุสลิมในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานีเป็นอย่างไร
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิมในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานีเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์การสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการประเมินสถานการณ์ และแก้ไขอุปสรรคในการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิม อำเภอเมือง ในจังหวัดปัตตานี
2. เป็นประโยชน์สำหรับผู้ปกครอง ที่มีบุตรหลานที่เป็นวัยรุ่นได้รับรู้ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารเรื่องเพศ
3. ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ที่จะทำให้ออกให้เกิดการกำหนดแนวทางการแก้ไขอย่างครอบคลุมรอบด้าน

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัย เรื่องการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิมจังหวัดปัตตานีที่มีอายุ 15 – 25 ปี ซึ่งลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อการสื่อสารเรื่องเพศ ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบุคคลในครอบครัว และอาชีพของผู้ปกครอง โดยศึกษาสถานการณ์การสื่อสารเรื่องเพศ ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจในการเรียนรู้เรื่องเพศในการสื่อสารเรื่องเพศ ประกอบด้วยพัฒนาการ 6 ด้าน คือ 1. พัฒนาการทางเพศ 2. สุขอนามัยทางเพศ 3. พฤติกรรมทางเพศ 4. สัมพันธภาพ 5. ทักษะส่วนบุคคล 6. สังคมและวัฒนธรรม และศึกษาปัจจัยการสื่อสารเรื่องเพศที่ประกอบด้วย รูปแบบของครอบครัว การมีพี่น้อง

เพศเดียวกัน การเลี้ยงดู การเฝ้าสังเกต ความใกล้ชิด รวมทั้งช่องทาง ช่วงเวลา ความถี่ในการสื่อสาร และอุปสรรคในการสื่อสารเรื่องเพศของวัยรุ่นในครอบครัวมุสลิม โดยนำแนวคิด ทฤษฎี การสื่อสารเรื่องเพศ การสื่อสารเรื่องเพศ ครอบครัวมุสลิม การสื่อสารเรื่องเพศครอบครัวมุสลิมและการเลี้ยงดูมาประกอบการวิจัยในครั้งนี้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ได้แก่ บุคคลที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองจังหวัดปัตตานีที่นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน 56,547 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

การวิจัยเชิงปริมาณ

วัยรุ่นที่นับถือศาสนาอิสลาม มีอายุ 15 – 25 ปี อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี จำนวน 397 คน โดยได้กลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรการหากลุ่มตัวอย่างของ Yamane และกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นที่นับถือศาสนาอิสลามที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองจังหวัดปัตตานีเกิน 1 ปี

การวิจัยเชิงคุณภาพ

วัยรุ่นที่นับถือศาสนาอิสลาม มีอายุ 15 – 25 ปี อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี จำนวน 10 คน โดยใช้เกณฑ์การเลือกจากผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ จำนวน 397 คน ที่ให้คำตอบในการตอบแบบสัมภาษณ์ที่ครอบคลุมเนื้อหาในงานวิจัย เพื่อนำกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ

ขอบเขตด้านพื้นที่

อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี โดยพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี มีจำนวนสถานศึกษาในพื้นที่เขตอำเภอเมืองจำนวนหลายแห่ง และเป็นพื้นที่ที่มีประชากรมากที่สุดในจังหวัดปัตตานี และอำเภอเมืองเป็นพื้นที่ที่ประชากรนับถือศาสนาอิสลามเป็นอันดับ 2

นิยามศัพท์

เพศ หมายถึง เพศของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น เพศหญิง เพศชาย เพศทางเลือก

การสื่อสาร หมายถึง การแลกเปลี่ยนคำพูด อักษร สัญลักษณ์หรือการแสดงออกทางพฤติกรรม ที่ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างวัยรุ่นกับพ่อแม่ผู้ปกครอง โดยใช้วิธีการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อสาร

เรื่องเพศ หมายถึง ลักษณะทางร่างกายหรือสรีระร่างกาย ที่บ่งบอกถึงเพศสภาพทางร่างกาย อีกทั้งมีความเชื่อ ทักษะคติ ค่านิยม ประสบการณ์และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ สร้างความเข้าใจ

กับเรื่องเพศที่ถูกต้องเหมาะสมกับวัยรุ่น ทั้งด้านความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมที่เหมาะสมในเรื่องเพศ เพื่อสามารถปรับตัวในการดำเนินชีวิตในสังคมร่วมกับบุคคลเพศเดียวกันหรือต่างเพศ

การสื่อสารเรื่องเพศ หมายถึง การให้ความรู้ ความเข้าใจโดยผ่านการแลกเปลี่ยนคำพูด อักษร สัญลักษณ์ หรือข่าวสารระหว่างกัน โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยผ่านสื่อต่างๆที่เหมาะสมและตอบสนองวัตถุประสงค์หรือสิ่ง ที่ต้องการในการสื่อสารได้เป็นอย่างดีและเป็นการแสดงถึงกิริยา ท่าทาง คำพูด และความเข้าใจในการ สื่อสารระหว่างกัน ทั้งการได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่านหรือการรับรู้ถึงความหมายเดียวกันในการสื่อสาร

สถานการณ์การสื่อสารเรื่องเพศ หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นและพ่อแม่ผู้ปกครอง ในครอบครัวมุสลิม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวมุสลิม อาทิ เช่น การตั้งครมในวัยเรียน ปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม การวางตัวระหว่างเพศ เป็นต้น

วัยรุ่น หมายถึง วัยรุ่นที่มีอายุ 15 – 25 ปี นับถือศาสนาอิสลาม อาศัยอยู่ในครอบครัวมุสลิม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ครอบครัวมุสลิม หมายถึง สถาบันทางสังคมที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง พี่ และน้อง ที่มีความใกล้ชิดกันกับวัยรุ่น โดยเป็นครอบครัวที่มีวัยรุ่นนับถือศาสนาอิสลาม อายุ 15 – 25 ปี ที่อาศัยอยู่ร่วมกันในครอบครัว อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

Prince of Songkhla University
Pattani Campus